

LBRIS

We know
books

Michael Varujan Magharian

POVESTEA UNUI OARECARE

INSTITUTUL EUROPEAN
2024

Marcu se uita lung la ușa de sticlă fumurie. N-avea decât să introducă codul, dar nu se grăbea. Odată înăuntru, știa ce-l aștepta. O femeie a deschis să iasă. Văzându-l, i-a făcut loc să treacă. N-a mai avut încotro. S-a strecurat pe lângă ea și i-a mulțumit. Aia a dat amabilă din cap și s-a dus. S-a îndreptat pe lângă recepție înspre lifturi. Era tare cald și s-a deschiat la palton. La etajul trei a luat-o pe coridor înspre camera mamei. Ușa era dată de perete. Televizorul mergea. Cum și ușa de la baie era întredeschisă, s-a lămurit că nu era acolo. Și-a atârnat paltonul pe un umerăș în dulapul de haine și s-a așezat în fotoliu s-o aștepte. Neavând altceva de făcut, a început să urmărească știrile pe unul din posturile românești. Nu lega nimic. Subiectele îi erau străine. Ce-l deranja însă era vorbirea crainicilor, repezită, abruptă, aspră. Parcă dădeau verdicte, nu informații. Instalase cutia cu vreo treizeci de canale românești retransmise prin internet de o firmă din California care-l încasa cu patruzeci de dolari pe lună. Nu că maică-sa ar fi înțeles ceva, dar măcar îi bâzâia în urechi limba natală. Engleză nu știuse nici cât fusese întreagă la cap.

A apărut după un timp însoțită de o infirmieră. Nici vorbă să-l fi recunoscut, dar s-a lăsat pupată. Infirmiera i s-a adresat lui pe nume. N-a putut reciprocă. Uitase cum o chema. Era o filipineză bondocă și grasă care adoptase un nume scurt englezesc tocmai ca să poată fi reținut ușor. Nu conta. Oricum se tot schimbau.

„Am fost jos la bazin. Ne-am jucat cu o minge mare de plastic. Ne-am pasat-o de la una la alta. A fost distractiv”, i-a zis, în timp ce se pregătea să-l lase singur cu maică-sa.

„A mâncat?”

„O, sigur, am avut o gustare la trei și la șase se servește cina”.

„Nu, vreau să spun, ea, a mâncat?”

„A, da, nu-ți face griji. Cât îi dai atâta mănâncă”.

Marcu s-a răsucit către maică-sa.

„Mama, ai mâncat?”

„Nu mi-a dat nimeni nimic să mănânc”.

S-a întors către infirmiera bondocă.

„Așa-mi zice de câte ori o întreb”, i-a zis Marcu.

„La ce te aștepți? Nu știe nici cine ești. E o boală urâtă, pentru cei din jur. Dar pentru ei, trăiesc în lumea lor. Poate acolo să fie senin. O fi posibil, nu?”

„Sper să ai dreptate”.

„Trebuie să mă duc acum. Toate bune”.

Maică-sa se așezase în fotoliu în fața televizorului.

„Mama, ce mai spun ăștia?” a întrebat-o, curios să vadă ce i-ar mai fi zis de data asta.

„Tot alea!”

„Ce anume?”

„Parcă n-ai știi!”

„Uite, despre ce vorbesc acum?”

Continua să se uite fix la ecran de parcă i-ar fi fost frică să piardă ceva din show.

„Mama, ești bine?”

„Mă fură”.

„Cine te fură?”

„Toți mă fură”.

„Da' ce ți-au mai furat de data asta?”

„Pantalonii”.

„Păi văd că-i ai pe tine. De ăștia negri zici, nu? Și aici mai ai șase. Nu lipsește niciunul”.

„Fură. Sunt hoți. Toți sunt hoți”.

Era inutil. Marcu și-a plecat capul. Că stătea sau pleca, pentru ea era totuna. Și-a pus paltonul și a pupat-o din nou. L-a ignorat complet. Nicio tresărire, nimic.

Ajuns acasă a găsit-o pe Isabel făcându-și temele în camera ei. A mângâiat-o pe păr și i-a închis ușa ca să n-o deranjeze. Învăța foarte bine. Era ambițioasă și se descurca de una singură. Nici n-ar fi avut încotro. El pleca de dimineață la office și mai ajungea seara, stors de oboseală.

Nevastă-sa îl părăsise. Plecase îndărăt în România după niște scandaluri îngrozitoare. Nu găsiseră niciunul de lucru și trăiseră din ajutoare sociale. Nu-și puteau permite să plătească nici biletele de autobuz. Într-o zi a cumpărat cu ultimii bani pe care-i mai aveau un bilet de avion, și dusă a fost. L-a lăsat cu Isabel. Avea patru ani. Chipurile i-ar fi așteptat să se întoarcă după ea. Doar că între timp se încurcase cu un doctor divorțat, care pe deasupra mai avea și trei copii. Marcu aflase de la niște cunoștințe comune din țară, nu de la ea. După câțiva ani reușise să divorțeze prin corespondență. Rana se cicatrizase. Nu-l mai durea decât din când în când, la schimbarea vremii ori în momentele de deznădejde din negreala nopții. În rest, făcea muncă de inginer pe salariu de desenator pontând câte zece, douăsprezece ore pe zi. După ce se prăpădise taică-său, se zbătuse s-o aducă pe maică-sa la Toronto. Nici n-apucaseră să se fi dezmeticit bine, că fusese diagnosticată cu Alzheimer. În loc să-i fi fost sprijin la creșterea fetei, trebuise să preia din costul îngrijirii medicale. Guvernul plătea cea mai mare parte, dar nu tot.

Și-a prăjit două chiftele pe care le-a mâncat cu ceva spaghete rămase de la Isabel. După puțin și-a făcut și ea apariția, chipurile ca să-i țină de urât. Dar nu era numai atât.

„Ai fost la bunica?” l-a întrebat.

„Da, d-acolo vin”.

„Și cum e?”

„Tot cum o știi”.

„Doctorița ce zice?”

„N-am mai vorbit cu ea. Ce rost ar fi avut? Tu ce ai făcut?”

„Am avut un test la matematică. Da' rezultatele le așteptăm luni”.

„A, foarte convenient, să vă petreceți weekendul fără grija represaliilor”.

„Exact, nu-i Mrs. Watson o profesoară încântătoare?”

„Da, pare să aibă grijă de fundurile voastre. Dar la liceu n-o să vă mai meargă așa”.

„Nicole ne-a invitat pe mine și pe Roxane să dormim peste weekend la ea. Te rog, te rog, te rog, mă lași?”

„Părinții lui Nicole vor fi acasă?”

„Sigur, Mrs. Bercovici a zis că o să te sune”.

„Bine, să mă sune și mai vedem”.

„Mai am o rugăminte la tine, una mare”.

„Cât costă?”

„S-au făcut trei ani de când sunt cu telefonul ăsta. Bateria abia dacă mai ține două ore. Crezi că ai putea trece pe un plan nou? Cu treizeci și cinci pe lună aș putea avea text și data nelimitate, și telefon nou”.

„Aștia-s treizeci și cinci plus taxe. Adică patruzeci de dolari pe lună. Tot atâta plătesc și pentru cutia bunică-tii”.

„Ha, bunica tot nu înțelege nimic. Plătești degeaba. Îi poți pune o imagine statică sau poți imprima pe un USB stick o emisiune de știri care să se repete ‘ad nauseam’. Pentru ea n-ar face vreo diferență”.

„Lasă-mi timp să mă gândesc. Nu mă înghesui. Dă-mi voie să respir”.

Așa se întâmpla de fiecare dată. Ea venea cu argumentația pusă la punct și el, într-un fel sau altul, trebuia să scoată banii. Întotdeauna era vorba de bani. Dar cui i se putea văita? N-avea niciun prieten. La vârsta lui toți erau însurați. Fiind singur putea fi un pericol. Odată fusese invitat de unii la masă unde-i fusese prezentată o văduvă. Voiseră să le facă lipitura, dar nu ieșise nimic. N-o plăcuse din start, cu toate că nu mai fusese cu o femeie de când îl lăsase nevastă-sa. Ca să nu fi luat SIDA sau cine știe ce altă boală, evita cu încăpățănare orice relație ocazională. Și oricum n-avea bani de aruncat prin baruri sau striptis cluburi.

Într-adevăr, doamna Bercovici l-a sunat să-l asigure că fetele vor fi sub supravegherea ei întregul weekend. A rămas să i-o aducă pe Isabel la nouă.

„Domnișoară, treci și fă-ți bagajele. Într-o oră plecăm la doamna Bercovici. Să nu care cumva să se întâmple să te sun și să nu-mi răspunzi”.

„Nu, tata. Dar se poate întâmpla să rămân fără baterie”.

Ah. Îl topea. Era isteată și frumușică foc precum maică-sa, dar la fire îi semăna lui. Sau așa îi plăcea să creadă. Tare-și mai dorea să n-o ocolească norocul așa cum îl ocolise pe el.

Casa familiei Bercovici era construită în stil colonial în margine de ravenă. Deși aproape de blocul lor, terenul acolo valora milioane. Pe soț îl întâlnise o singură dată la școală, dar pe ea o tot vedea când o ridica pe Nicole de la bazin. Fără îndoială că erau bogați, dar nu făceau caz, din contră, se purtau ca oamenii normali, deschiși, plăcuți, decenti. Ar fi putut-o pune pe Nicole într-o școală privată, dar optaseră pentru virtuțile învățământului public.

Cum au ajuns pe aleea din fața intrării, Nicole a ieșit în întâmpinarea Isabellei. Îi pândise venirea. Doamna Bercovici, un pic zgribulită, rămăsese în ușa deschisă pe jumătate. Marcu i-a mulțumit pentru că o lua pe Isabel la ea. I-a întors-o că din contră, ea era aceea care să-i mulțumească pentru încrederea de a i-o lăsa în custodie. Eh, amabilități, i-a venit în minte lui Marcu, uitându-se după ele intrând în casă. Știa că fetele vor avea distracție. Dar el? El ce era să facă? Corvoadă: aprovizionarea săptămânală, spălatul rufelor, gătitul, curățenia. Eventual avea să adoarmă pe sofa în living, fie uitându-se la televizor, fie citind vreo carte care invariabil i-ar fi căzut din mână. Ultima fusese Mitul lui Sisif a lui Camus. Când i-o scanase, aia de la bibliotecă se uitase crucită la el. Înțelesese și de ce. Cine naiba să-l mai citească, în afară de câțiva selecți intelectuali orbecăind prin labirintul cultural? Biblia rămânea cea mai citită în lume pentru că picură filozofia în pilde. Este ușurința cu care se poate colecta mesajul. Fusese scrisă pentru mase. Camus se pierdea în desişul semantic încercând să explice. Adică ce era de explicat? Că muncești ca boul o viață întreagă ca să o sfârșești cenușă? Preceda generația absurdului, populată cu scamatori cerșind un gram de notorietate. Cine să-i plângă dacă li s-ar șterge urma luați în copite de rinocerii lui Ionesco? Probabil alți stimabili ca și ei, academici de doi lei.

Luni la nouă, secretara l-a informat că vicepreședintele de la engineering și cu șeful de la resurse umane îl așteptau la zece în sala de ședințe. Lui Marcu îi căzuse cerul în cap. De ce l-ar fi chemat dacă nu ca să-l fi dat afară? Era distrus. În ora aia n-a putut lucra nimic.

Când a intrat în sală îi tremurau genunchii. Ron, vicepreședintele, l-a invitat să ia loc.

„Ja spune-ne, de cât timp ești cu noi?” l-a întrebat brusc, după cum îi era obiceiul.

S-a încurcat la numărătoare. Gura îi rămăsese încleștată. John, șeful de la resurse umane a răspuns în locul lui:

„De zece ani”.

„Se întâmplă să avem o deschidere pentru o poziție de inginer. Ești interesat?” l-a întrebat Ron, zâmbindu-i cam de sus, dar binevoitor.

Marcu a încercat să răspundă, dar s-a înecat. L-a apucat o tuse convulsivă. Nu se putea opri. I se umeziseră ochii. Cei doi l-au așteptat răbdători să-și revină.

„Nu ți-ai băut cafeaua de dimineață?” l-a întrebat John cu ironie blândă.

„Ba am băut-o. Și sunt interesat. Ce trebuie să fac pentru asta?” a întrebat Marcu, încă luptând cu hârâiala din piept.

„Tot ce ai făcut și până acum. Doar că pe un salariu mai mare”, i-a zis Ron pe ton vesel.

I-a făcut semn lui John. Ăla a scos din geantă un dosar subțire cu coperti albastre.

„Ăsta-i contractul. Uite-te pe el. E în dublu exemplar. Sunt semnate amândouă. Dacă îți convine, ne remiți un exemplar cu semnătura ta. Ai întrebări, îți stăm la dispoziție. Numai nu ne întreba de starea vremii. N-o nimeresc nici ăia de la meteo. Cică o să fie iarnă grea. De unde știi? De la indieni. Taie în neștire copaci pentru lemne de pus pe foc. Întreabă-i însă pe indieni. O să-ți zică că știi de la televizor. Eh, ai voie să râzi, e o glumă. Și nu cred să mai am nevoie de tine pentru restul zilei. Pe unde ‘oi rătăci, e treaba ta.”

„Ăă, mulțumesc”.

„Marcu, suntem mulțumiți de tine. Ține-o tot așa”.

„Așa am să fac”.

„Așa să faci”.

A părăsit sala încercând să dea un sens la ce tocmai se întâmplase. Ajuns în cubicul lui a deschis coperta albastră. Pe prima pagină era stipulat câștigul anual, înainte de taxe. Era dublu față de ce avuse. Și-a pus palmele pe tâmpile. Zece ani de frustrare și privațiuni de tot felul ca să ajungă până acolo. Cu încetul și-a mutat gândul de la ce pierduse la ce tocmai câștigase. Într-un fel ar fi trebuit să celebreze. Nu c-ar fi avut vreo idee cum, dar și-a strâns catrafusele. Secretarei i-a spus că-și încheiase ziua. Aia s-a uitat nu la el, ci prin el. Nu l-a învrednicit cu vreun răspuns. A luat liftul până jos în parcare. La ieșirea în stradă s-a oprit, neștiind încotro s-o ia. Da' pe cine amăgea? N-avea decât o direcție: spre casă. Muzica se auzea de pe culoar. A realizat că origina din apartamentul lor. Numai că abia de se făcuse unsprezece. Isabel trebuia să fi fost la școală. A descuiat și a crăpat ușa cât să vadă înăuntru. În living nu era nimeni. A intrat și a trecut prin fața camerei lui Isabel. Ușa era larg deschisă. În pat erau ea cu un vlăjgan, goi amândoi, unul peste altul. După șocul inițial, sângele i s-a urcat la cap. A trântit ușa de a sărit tencuiala de pe marginea tocului. Îl apucase disperarea. Avea doar paisprezece ani. Cum era posibil? S-a întors în living și a oprit râșnița de cântat pe care o numeau stație. Făcuse un efort să nu dea cu ea de podea. I-a așteptat în picioare. N-avea stare să stea locului. Într-un târziu au apărut, hândrălăul în față și Isabel ascunsă în spatele lui. Îl ținea de pavăză s-o apere de nemaivăzute primejdii. Āla arăta ca o coadă de mătură de slab și deșirat ce era, cu fața ascuțită și tuleie abia mijite. Era de vârsta fiică-sii sau poate cu puțin mai mare. Numai protecție nu inspira. Ce o fi găsit Isabel la el?

Marcu l-ar fi suduit bine, da' în cap nu-i venea decât pomelnicul de înjurături românești.

„Tu, măcar ai avut prezervativ?”

„Nu, sir, n-am avut nevoie, adică nu s-a întâmplat nimic, adică vreau să spun că nu ...”.

„Tata, nu s-a întâmplat nimic!”

„Te-am crezut la școală, nu umblând haimana ca o pisică în călduri. Țta cine e?”

„E prietenul meu, Adam”.

„De când ți-e prieten?”

„De ... mult”.

„Cât de proastă ești? Vrei să te nenorocești pe viață?”

„...”.

„Nu trebuia să fii la școală?”

„Acum plecăm”.

„Am văzut”.

„Putem trece?”

„Adică vă stau în cale?”

Și-au tras ghetetele, și-au pus pe ei pufoaicele și s-au strecurat afară ca preșul pe sub ușă.

Pe Marcu nimic nu-l pregătise pentru așa ceva. Adormise la cârmă. Pubertate? Ce era să vorbească el de pubertate cu fii-sa? Consoarta era de presupus să fi avut grijă de treburile astea, dar de unde consoartă? Avea nevoie să se limpezească la cap. S-a îmbrăcat și a ieșit în fața blocului cu intenția de a se duce la școală să se plângă directoarei că studenții îi fugeau din timpul orelor de program. A renunțat. Ce le-ar fi putut face aia, să trimită poliția după ei? A intrat îndărăt în clădire și a luat liftul până jos în parcare. N-a avut răbdare să aștepte. A hârșăit plafonul mașinii de muchia de cauciuc a porții de la garaj, care încă nu apucase să se ridice complet. A condus până la mall-ul cel mai apropiat, unde funcționa o sucursală a lui TD Bank. A cerut recepționistei să vadă un consultant.

„Ai aranjată o întâlnire?”

„Nu, sunt aici să cer un sfat”.

„Trebuie să rezervi o întâlnire ca să vezi un consultant. Când ți-ar fi convenabil?”

„Acum”.

„N-am nimic liber pentru acum. Dar am o deschidere pentru miercuri la ora două. Ți convine? E cel mai devreme ce-ți pot oferi”.

A acceptat, deși însemna ca după pauza de lunch să-și fi luat liber de la office tot restul zilei. I-a lăsat numele și telefonul. A pornit-o prin mall fără țintă. A dat peste buticul lui ‘Freedom Mobile’. Telefoane aveau cu tonele, doar cu planurile erau mai îngrămădiți. Nu ofereau decât trei sau patru. A întrebat-o pe vânzătoare care era cel de treizeci și cinci.

„Oh, îmi pare rău, dar nu-l mai oferim. În schimb îl poți avea pe cel de patruzeci și nouă nouăzeci și nouă redus la patruzeci și trei nouăzeci și nouă. E cel mai popular, numai că trebuie să te hotărăști repede. Oferta-i valabilă pentru un timp limitat”.

Așa ziceau toți. Și așa se scumpeau toate. Doar salariile rămâneau pe loc. Aia i-a pus în mână o broșură scrisă puchinos în toate limbile pământului și s-a apucat să-i turuie despre nenumăratele și nemaipomenitele virtuți ale planului. Din politețe a lăsat-o să-și recite poezia până la capăt. A încheiat prin a-l îndemna să-i pună întrebări. Marcu a vrut să știe ce telefon putea alege cu planul ăla. I-a zis că oricare. Se poziționase gata să înceapă cu prezentarea fiecăruia în parte. Marcu își pierduse răbdarea. Aia era în stare să-l fi ținut acolo în picioare încă o oră. I-a tăiat-o. A întrebat-o de care telefon avea ea. I-a zis că un Samsung cu opt procesoare și rezistent sub apă până la un metru și jumătate. Îl avea în stand? Îl avea în stand. I-a mulțumit și a plecat. Doar nu era să-i cumpere Isabellei un telefon nou tocmai în ziua în care o prinsese drăgostindu-se cu neterminatul ăla în timpul orelor de școală. Ar mai fi dat o tură primprejur, numai că parte din mall era în renovare, și cum nici n-avea de gând să cheltuie pe prostii, s-a întors la mașină. Unul deja îi pândea locul. Se mira cum de ziua în amiaza mare

era atâta forfotă. Lumea asta chiar n-avea de lucru? Nu, nu prea. Pe lângă pensionari, mulți probabil că erau șomeri.

Ajuns acasă s-a lungit pe sofa. După atâtea emoții, nu-i trebuise mult să-l fure somnul.

Isabel își făcea lecțiile și voia ca el să știe, așa că ciocănea cu toată puterea în taste. Se gândise să-i fi înlocuit hardughia de desktop cu un laptop, dar nu avusese bani. Cu salariul mărit, poate-și permitea, dar îl merita? De fapt, ce putea face să pună capăt escapadele sexuale? Adică, mai era ceva de făcut? Încuiată în casă? Centură de castitate? Poate că ar fi trebuit să-i ardă o mamă de bătaie lunganului ăla de Adam. Asta ar fi putut-o face.

Când s-a ridicat s-a lovit de măsuță. Isabel sigur îl auzise pentru că un moment se oprise din țacăneală. Ajuns la bucătărie și-a scos din frigider o pereche de crenvurști pe care i-a fiert și i-a mâncat cu pâine și muștar. Isabel nu-și făcuse apariția, și bine făcuse. Îl scutise de a porni o discuție pe care nu era pregătit s-o aibă. Și și mai bine ar fi fost nici să nu fie acasă ca pentru un timp să evite să se ciocnească unul de altul. Așa că a făcut un duș și s-a îmbrăcat ca de ieșit în oraș. Înainte de a pleca a avut grijă să lase la vedere pe măsuță dosarul cu coperti albastre. Știa că Isabel își va băga nasul în el.

Jos în garaj și-a privit cu ochi critic hârbul de mașină. Niciuna nu era atât de ruginită ca a lui. Îl putea lăsa oricând în drum. Trebuia înlocuită, dar cum să le fi putut înghesui pe toate în primul salariu de inginer pe care nici nu-l primise încă?

Ajuns în centru s-a uitat după un bar. Erau nenumărate, dar parcările erau puține, pline ochi și scumpe. A luat-o pe străduțe. A găsit în fine un loc unde să-și lase mașina și a luat-o la picior sub vântul suflând tăios de peste lac. A dat de un bar. Înăuntru era cald și liniște. S-a așezat pe un taburet și a cerut un whisky. Nu mai avusese unul de la petrecerea de Crăciun organizată de companie cu un an în urmă.

„De care?” l-a întrebat barmanul, cu o mină plictisită.

Ce să fi știut? Rafturile erau pline. Și să fi descifrat ce scria pe etichete, tot nu i-ar fi ajutat.

„Ascultă, nu mă pricep. Vreau ceva care să fie bun fără să coste o avere. M-am făcut înțeleș?” i-a zis barmanului, sperând că ăluia i se va înmuia inima de dragul lui.

Ceva i-a dat. L-a golit dintr-o înghițitură. Nu conta de care era. Doar toate aveau patruzeci la sută alcool, nu?

„Mai dă-mi unul”, a cerut, descheindu-se la palton.

L-a dat și pe ăla pe gât. Abia după i-a trecut prin cap că trebuia să conducă și la întoarcere. Și-ar fi putut pierde carnetul. Dar eh, nu putea fi chiar atât de lipsit de noroc. Destul cu atâtea griji. Avea dreptul să se mai și destindă. Doar răzbise, după zece ani de umilință. Și-a scos paltonul și l-a agățat în cuier. Întors la bar s-a trezit cu unul așezându-se taman lângă el. Ce naiba, doar erau și alte locuri libere. Da' n-avea ce-i face, că doar nu era barul lui. ăla îl tot studia, pe față, fără să se ascundă. I-a făcut semn barmanului pentru două pahare. Pe unul l-a împins în fața lui Marcu. ăsta s-a înfoiat.

„Știi, îți mulțumesc, da' nu-s gay”, i-a zis, apăsând pe fiecare cuvânt ca să se facă înțeleș.

„Ești sigur?”

„Foarte sigur”.

„Ai încercat vreodată ca să știi?”

„Ți-am spui că nu-s. Lasă-mă în pace. Și de băutură am eu grijă singur”.

ăla și-a luat paharele și s-a mutat în partea cealaltă a barului. După un timp și-a făcut apariția o fată tânără. După cum era îmbrăcată, o ștoarfă. Și-a scos pufoaica, a agățat-o în cuier și s-a așezat taman lângă gay. S-o fi lămurit ce era cu ăla, că nu după mult s-a mutat lângă el. A ignorat-o cu suficientă ostentație pentru ai da de înțeleș că nu era interesat.

Nici nu realizase când se umpluse barul. Barmanul pusese ceva ce aducea a muzică, cu lirică saxonă juxtapusă ritmurilor africane de tobe. Suna oribil, da' tot din aia auzea